

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2003:57 av Lars Joakim Lundquist (m) om att förenkla för blodgivare att lämna blod

Föredragande landstingsråd: Inger Ros

Ärendet

Motionären föreslår dels ett för landstinget gemensamt register över blodgivare, dels att landstinget ska verka för ett nationellt blodgivarregister.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Idag saknas ännu samordning mellan de två blodgivarregistren på Karolinska universitetssjukhuset i Solna respektive Huddinge. I beslutet att sammanlägga universitetssjukhuset förutsätts dock att all verksamhet samordnas som tidigare fanns på både Karolinska sjukhuset och Huddinge Universitetssjukhus AB. Därför kommer de två nuvarande blodgivarregistren inom landstinget att samordnas till ett gemensamt.

Frågan om ett gemensamt blodgivarregister har diskuterats på Landstingsförbundets kongress. Diskussionen har lett fram till projektet *Samverkande blodsystem*. I projektet, som leds av Carelink, deltar såväl juridisk expertis som systemexperter och verksamhetsföreträdare.

Syftet med projektet är visserligen inte att upprätta ett gemensamt nationellt register, men väl att utveckla rutiner för säker överföring av information mellan de olika datasystem som landets blodgivarcentraler använder. Detta medger även en utvidgad användning utanför ren blodgivarverksamhet. Under året förväntas samtliga blodcentraler i landet kunna ansluta sig.

För landstingets del är således ambitionen att sammanföra de två registren inom KUS till ett. Innan detta beslutet är verkställt så fungerar det nationella systemet även för informationsutbyte mellan landstingets två system.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 17 mars 2004.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 20 april 2004.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till m- och fp-ledamöternas förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

M- och fp-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta att Stockholms läns landsting snarast inför ett gemensamt blodgivarregister för hela länet, att anse frågan om ett samordnat blodgivarregister besvarad.

Vi anser att det måste vara så enkelt som möjligt för medborgarna att kunna lämna blod. Vi måste värna om de givare som finns och underlätta rekryteringen av nya. Det är avgörande för att sjukvården ska fungera att det finns tillgång till blod. Blod kan inte ersättas eller tillverkas på konstgjord väg. Det kan bara lagras i sex veckor. Därför är blodgivarnas regelbundna insats livsviktig för många människor.

Det är häpnadsväckande att det krävs en sammanslagning av två universitetssjukhus för att de två blodgivarregistren i Stockholms läns landsting ska bli samordnade. Uppdraget har funnits sedan länge; att en blodgivare registrerad i södra länet ska kunna lämna blod i norra länet utan administrativt krångel.

På Landstingsförbundets kongress år 2001 bifölls en motion från Lars Joakim Lundquist (m), Stockholms läns landsting, som föreslog att förbundsstyrelsen skulle få i uppdrag att verka för ett för hela landet samordnat blodgivarregister. Det är glädjande att det nu blivit ett projekt som kommer att leda fram till säker informationsöverföring mellan de olika datasystem som landets blodgivarcentraler använder.”

Ärendet och dess beredning

Lars Joakim Lundquist (m) har i en motion (bilaga), väckt den 9 september 2003 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* införa ett gemensamt blodgivarregister för hela länet, *att* ta initiativ till ett samordnat blodgivarregister i hela Sverige.

Utskottsbehandling

Hälso- och sjukvårdsutskottet har den 17 februari 2004, enligt landstingsdirektörens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* avge följande yttrande.

”Motionärens hemställan har sin utgångspunkt i den ofta förekommande situationen där akut behov av blod uppstår och blodgivare efterlyses i tidningar och radio. Antalet blodgivare som kan ställa upp i sådana situationer skulle öka om den som en gång testats och registrerats som blodgivare inte behöver genomgå ny test av enbart den orsaken att personen befinner sig inom ett annat landsting än det där hon är registrerad som blodgivare. I Stockholms läns landsting saknas samordning mellan de två blodgivarregistren på HS respektive KS, vilket medför att man enbart kan ge blod i endera norra eller södra delen av länet, om man inte låter testa och registrera sig två gånger.

Frågan om ett gemensamt blodgivarregister har diskuterats på Landstingsförbundets kongress. Diskussionen har lett till ett projekt 'Samverkande blodsystem'. I projektet som leds av Carelink deltar juridisk expertis från LF förutom systemexperter och verksamhetsföreträdare. Syftet är inte att upprätta ett gemensamt register utan att utveckla rutiner för säker överföring av information mellan de olika datasystem som landets blodgivarcentraler använder. Erforderlig systemutveckling är gjord och pilotdrift på bl.a. HS, KS och Skånes Blodcentral i Lund inleds i början av detta år.

Under året förväntas samtliga blodcentraler i landet kunna ansluta sig.

Systemet är byggt med en mycket hög informationssäkerhet, eftersom informationen genom en rad lagar är skyddad mot obehörig insyn. Varje enskild överföring av bloddata kräver medgivande från blodgivaren.

Den valda metoden för informationsutbyte medger en utvidgad användning utanför ren blodgivarverksamhet. Systemet skulle t.ex. kunna användas för överföring av bloddata för en gravid kvinna som föder sitt barn i ett annat landsting än det där hennes patientinformation finns lagrad.

I beslutet att sammanlägga HS och KS förutsätts att all verksamhet som fanns på båda de tidigare sjukhusen samordnas. Det finns därför anledning förutsätta att de två blodgivarregistren inom landstinget samordnas till ett gemensamt register som en följd av sammanläggningen. Innan detta är verkställt, fungerar det nationella systemet även för informationsutbyte mellan landstingets två system.”

M-, fp- och kd-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

Bilaga

Motionen

”Blodbrist i sommar” är en vanlig rubrik i tidningarna under sommaren. Inte så sällan annonserar blodcentralerna efter nya blodgivare och under semestertider efterlyser man blodgivare för att lagren på våra sjukhus håller på att ta slut. Vi moderater anser att det måste vara så enkelt som möjligt för medborgarna att kunna lämna blod. Vi måste värna om de givare som finns och underlätta rekryteringen av nya. I Stockholms läns landsting finns det idag två olika datasystem. Norra delen av länet har sitt och södra delen har sitt. Detta medför att det inte går att vara blodgivare i norra delen och av praktiska skäl vilja lämna blod på Södertappen.

Antalet aktiva blodgivare i Sverige uppgår till ca 200 000. Med aktiv blodgivare menas en person som lämnar blod minst en gång om året. Blod kan lämnas av personer mellan 18-70 år. Fyra gånger per år av män och tre gånger om året av kvinnor. I Sverige är bara 3-4 procent av dem som skulle kunna lämna blod blodgivare. Varje landsting har dessutom sitt blodregister vilket medför praktiska problem.

För något år sedan fick jag min kallelse till blodgivning eftersänd med posten från Stockholm till Borensberg i Östergötland. Eftersom man i lokalpressen efterlyste blodgivare tog jag min kallelse och åkte in till lasarettet i Motala för att lämna blod. Men där blev det stopp och kalla handen. Är man blodgivare i Stockholms läns landsting går det inte att lämna blod i Östergötlands läns landsting med mindre att man registrerar sig som ny blodgivare och genomgår erforderliga tester och väntar några veckor på besked om man accepteras som blodgivare. Det är naturligtvis inte bara semesterfirare som drabbas av dessa regler utan även alla de som flyttar över länsgränser, arbetar, studerar eller gör militärtjänst på annan ort. Med modern IT måste det vara ganska enkelt att samordna blodgivarbaserna i hela landet och förenkla för alla dem som flyttar eller tillfälligt vill lämna blod på en annan ort.

Jag föreslår landstingsfullmäktige besluta

att Stockholms läns landsting skall införa ett gemensamt blodgivarregister för hela länet

att Stockholms läns landsting tar initiativ till ett samordnat blodgivarregister i hela Sverige.

Stockholm den 4 september 2003

Lars Joakim Lundquist